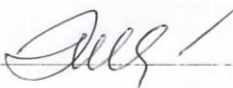

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра безпеки інформації та бізнес-комунікацій

Затверджено

На засіданні кафедри безпеки інформації та бізнес-комунікацій економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 8 від 05 лютого 2024 р.)

В.о. завідувача кафедри

 д.е.н., професор М. І. Хмельярчук

Силабус з навчальної дисципліни

Міжнародні економічні відносини»,

що викладається в межах ОПШ

«Міжнародна економіка та міжнародні бізнес-комунікації»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 051 «Економіка»

Львів
2024

Назва курсу	Міжнародні економічні відносини
Адреса викладання курсу	м. Львів, проспект Чорновола, 61.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет Кафедра безпеки інформації та бізнес-комунікацій
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 Соціальні та поведінкові науки 051 «Економіка»
Викладачі курсу	Клювак Оксана Володимирівна, к.е.н., доцент
Контактна інформація викладачів	oksana.klyuvak@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom, Teams або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка дисципліни	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=6079
Коротка анотація курсу	<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є сучасна система міжнародних економічних відносин, взаємодія суб'єктів світового економічного простору в умовах його трансформації, глобалізації та сучасних викликів.</p> <p>Навчальна дисципліна «Міжнародні економічні відносини» призначена для формування і поглиблення у студентів системи знань про систему міжнародних економічних відносин, їх сутність, форми, рівні та еволюцію в сучасних умовах; вироблення системного підходу до аналізу процесів і напрямів розвитку сучасних міжнародних економічних відносин, економічних зв'язків та взаємовідносин суб'єктів світової економіки; розвитку навиків використання інформації про стан окремих форм міжнародних економічних відносин для прийняття відповідних управлінських рішень і оцінки їх ефективності, а також здійснення аналізу основних економічних подій у міжнародних економічних відносинах і сучасній геополітичній обстановці; визначення місця України у системі сучасних світогосподарських зв'язків.</p> <p>Дисципліна «Міжнародні економічні відносини» є нормативною зі спеціальності 051 «Економіка» для освітньої-програми програми підготовки бакалавра «Міжнародна економіка та міжнародні бізнес-комунікації», яка викладається у 8 семестрі в обсязі 6 кредитів для денної та заочної форми навчання (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
Мета та цілі курсу	Метою вивчення курсу є поглиблення у студентів знань про сучасні форми, особливості, закономірності та тенденції розвитку міжнародних економічних відносин; набуття практичних навичок аналізу складних явищ у світогосподарських зв'язках в умовах

	<p>глобалізації світової економіки та сучасних викликів.</p> <p>Цілі вивчення курсу «Міжнародні економічні відносини»:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оволодіння теорією та розуміння принципів функціонування системи міжнародних економічних відносин; – демонстрація знання закономірностей розвитку форм міжнародних економічних відносин та їх впливу на розвиток національних економік країн світу. – уміння застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) у сфері здійснення зовнішньоекономічної діяльності та зовнішньоекономічної безпеки. – уміння аналізувати вплив міжнародної економічної інтеграції на розвиток міжнародної економіки та роль міжнародних економічних організацій у багатосторонньому співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин. – уміння аналізувати глобальні проблеми і можливості сталого розвитку та особливості функціонування циркулярної економіки на міжнародному рівні. – уміння аналізувати та прогнозувати стан і тенденції міжнародних ринків товарів, послуг, капіталів, інновацій та праці; – набуття навиків аналізу процесів державного та ринкового регулювання зовнішньоекономічної діяльності. – уміння використовувати нормативні та правові акти, що регламентують зовнішньоекономічну діяльність та міжнародні економічні відносини. – усвідомлення основних особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики і безпеки держави.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с. 2. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Золотарьова О.В. та ін. Сучасна міжнародна економіка: Підручник / За ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с. 3. Глобалізаційні процеси у світовій економіці: виклики та можливості для України : колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. О.О. Борзенко ; Київ: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України», 2022. 264 с. URL: http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2022/10/Globalizaciyniprocesy-u-svitoviy-economici.pdf 4. Дмитрієва Н. Діджиталізація міжнародних економічних відносин: розвиток електронної торгівлі : монографія. Київ : Університет «КРОК», 2021. 271 с. 5. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: начальний посібник для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с. 6. Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навч.-метод. посібн. Одеса, 2020. 85 с. 7. Корнієнко, В. О. (2017). Україна в Європі і світі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ. URL: http://kornienko.vk.vntu.edu.ua/file/0d39ebfb8e82029906a06729e9394b98.pdf.

8. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: підруч. Київ.: Центр учбової літератури, 2017. 228 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kozak_Yurii/Mizhnarodna_ekonomika_v_pytanniakh_ta_vidpovidiakh.pdf?PHPSESSID=g2fq2uc386e4b0eapuispvru37
9. Козак Ю. Г. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 400 с.
10. Ливтин О. Є. Управління операціями з експорту-імпорту: зб. ситуац. та практ. завдань: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: «Фенікс», 2016. 316 с.
11. Мальська, М. П., Антонюк, Н. В. Основи європейської інтеграції. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. URL: http://culonline.com.ua/Books/osnovy_evropeyskoy_sntegratsii_malska.pdf
12. Макаренко, М. І., Хомутенко Л. І. Європейська інтеграція. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. URL: http://cul.com.ua/preview/europ_integr.pdf
13. Матюшенко І. Ю., Беренда С. В, Резнікова В. В. Євроінтеграція України у системі міжнародної економічної інтеграції. ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. URL: https://ndc-ipr.org/media/ndc_old/documents/4_Evrointegr.pdf
14. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 464 с.
15. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / Н. В. Бахчеванова, С. М. Макуха; Ред.: А. П. Голіков; МОН України, Харк. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. Х., 2011. 403 с.
16. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. Сталий розвиток інновацій, кешлес та фінграмотність. Національний банк України. Липень 2020. 49 с.
17. Франчук В. І., Шупрудько Н. В. Фіскальне регулювання зовнішньоторговельної діяльності як функція економічної безпеки України: теретико-прикладні аспекти: монографія. Львів : «Растр-7», 2020. 240 с.

Допоміжна

18. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посіб. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 368 с.
19. Боднар І. Р. Міжнародна економіка: навч. посіб. Львів: Львів. комерц. акад., 2009. 336 с.
20. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: підручник. Київ: Знання, 2008. 582 с.
21. Бочан, І. О. (ред.). (2020). *Шляхи забезпечення конкурентоспроможності туристичного бізнесу в умовах глобалізації*. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/ZENODO.4403288>. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/33901>
22. Бурковська А. В., Лункіна, Т. І. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах : навч. посіб. Миколаїв: МНАУ. 2012. URL: <https://finance.mnau.edu.ua/files/posibnyk/2014-burkovska-lunkina-posibnyk.pdf>
23. Галан Н. І. Державна підтримка малого та середнього бізнесу: досвід розвинутих країн: монографія. Д.: Вид. Дніпропетровського національного ун-ту, 2007. – 188 с.
24. Гіл, Чарлз В.Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку: Пер. з англ. / Гіл, Чарлз В.Л. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 856 с.
25. Єрмакова О. А., Козак Ю. Г. Зовнішньоекономічна діяльність регіону: навчальний посібник. Одеса, 2013. 332 с.
26. Заблоцький Б.Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: навч. посіб. Л.: Новий Світ-2000, 2007. 456 с.
27. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон [монографія]. / Ю. Г. Козак, Н. В. Притула, О. А. Єрмакова та ін. К.: Центр учбової літератури, 2016. 240 с.
28. Івасів, Б. С., Прийдун, Л. М., Рудан, В. Я. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. Тернопіль: Вектор. 2013. 572 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/506/1/%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%80%D0%B0%D1%85%D1%83%D0%BD%D0%BA%D0%B8%20%D1%96%20%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%BD%D1%96%20%D0%BE>

[%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%3D%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%BA%D0%B0.pdf](#)

29. Козак Л. С. Міжнародні стратегії економічного розвитку :навч. посіб. для студентів ВНЗ / Л. С. Козак, О. В. Федорук; Нац. трансп. ун-т. –Київ : НТУ, 2016. 210 с
30. Козак Ю. Г. Міжнародна торгівля: навч.посібник / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, Н. В. Притула та інші. - 5-те вид.,перероб. та доп. Київ: Центр учбовоїлітератури, 2015. 272 с.
31. Козловський В.О. Зовнішньоекономічна діяльність: практикум. Ч. 2. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності / В.О. Козловський. Вінниця: ВНТУ, 2009. 224 с.
32. Ковтуненко КВ. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності (для магістрів): Навчальний посібник / К.В. Ковтуненко, О.М. Коваленко, О.В. Станіславик та ін.; за ред. К.В. Ковтуненко. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 505 с.
33. Короткий посібник з Угоди про Асоціацію.URL: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/association_agreement/guide.pdf
34. Кузьмін О. Є. Глобальна економіка : навчальний посібник / О. Є. Кузьмін, О.В. Пирог, І.В. Литвин ; Міністерство освіти і науки в Україні, Національний університет “Львівська політехніка”. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 297 с.
35. Майер Д. Міжнародне середовище бізнесу: Конкуренція та регулювання у глобальній економіці / Майер Д., Олиневич Д. Київ: «Либідь», 2002. 703 с.
36. Макаренко М., Д'яконова І. Міжнародні фінанси: Навч. Посібник. К. : ЦУЛ, 2019. 468 с.
37. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / за заг. ред. А. А. Мазаракі; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. К.: КНТЕУ, 2012. – 823 с.
38. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : підручник / С.О. Гуткевич ... [та ін.] ; за ред. С.О. Гуткевич. - Донецьк : Цифрова поліграфія, 2012. - 480 с.
39. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. / В. М. Шаповалова, Л. В. Кузьменко, В. І. Покотилова. — Херсон, 2009. — 232 с.
40. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. / Т.С. Шемет, А.М. Коряк, О.М. Діба; Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. — К., 2009. — 348 с.
41. Мельник Т.М. Міжнародна торгівля товарами в умовах глобальної конкуренції: моногр. / Т.М. Мельник; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. — К., 2007. — 395 с.
42. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: навчальний посібник / Носач Л. Л., Величко К. Ю., Печенка О. І., Зосимова Ж. С., Сокол, Н. А. Харків: Видавництво «Форт», (2016).URL: http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1450/1/%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%98%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A%20_2016.pdf
43. Міжнародні фінансові інвестиції: Навч. посіб. / І.Л. Сазонець, О.А. Джусов, О.М. Сазонець; Дніпропетр. нац. ун-т. — Д., 2006. — 312 с.
44. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій: Підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / О.І. Рогач. — К.: Либідь, 2005. — 720 с.
45. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування: навч. посіб. / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, А.А. Наумчик, С.Н. Лебедева, М.І. Барановська, А.О. Козак. — К.: Центр учб. л-ри, 2010. — 648 с.
46. Міжнародна торгівля: Практикум / В.І. Шпак, Кондорі Ромеро Артуро; Міжрегіон. акад. упр. персоналом, Укр. видавн.-полігр. компанія "ЕксОб". — К., 2004. — 384 с.
47. Міжнародна економіка: навч. посіб. / В.Г. Герасимчук, С.В. Войтко. — К.: Знання, 2009. — 302 с.
48. Міжнародна економіка: навч. посіб. / В.Є. Сахаров, В.С. Будкін, С.А. Єрохін, О.В. Зав'ялова, Я.В. Белінська, О.О. Павлюк; Нац. акад. упр. — 2-ге вид., виправл. — К.: Ін Юре, 2008. — 432 с.
49. Міжнародні економічні відносини [Текст]: підручник / за ред. А.П. Голіков, О.А. Довгаль. – Х.: ХНУ, 2015. – 465 с.

50. Міжнародне корпоративне управління: навчальний посібник/ В.А. Вергун, О.І. Ступницький, В.В. Якубовський. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. – 287 с.
51. Міжнародний бізнес : навчальний посібник / О.М. Файчук, С.В. Сидоренко. – К. : НУБіП України, 2016. – 236 с.
52. Міжнародний бізнес / під ред. В.А. Вергун – Підручник. – К.: Видавничо – поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 499 с.
53. Липов В.В. Глобальна економіка : навчальний посібник / В.В. Липов ; Міністерство освіти і науки України, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця ; Київ : ЦУЛ, 2018. – 437 с.
54. Основи зовнішньоекономічної діяльності / за ред. Ю. Козака та Т. Спорка. – Київ: «Центр учбової літератури», 2015. – 289 с
55. Павліка Н.В. Моделювання зовнішньоекономічної діяльності України : монографія / Н.В. Павліка, О.Л. Тоцька ; Міністерство освіти і науки України, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 151 с.
56. Панченко Є. Г. Міжнародний менеджмент: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2004. — 441 с.
57. Руденко Л. В. Транснаціональні корпорації: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2004. — 227 с.
58. Світова економіка: підручник /за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 268 с.
59. Світова економіка: підручник / за ред. О.І. Шниркова, В.І. Мазуренка, О.І. Рогача. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. – 616 с.
60. Транснаціональні корпорації: Навчальний посібник / В.Рокоча, О. Плотніков, В. Новицький та ін. — К.: Таксон, 2001. — 304 с.
61. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підручник / А.С. Філіпенко. — К.: Либідь, 2008. — 408 с.
62. Філіпенко А.С. Теорія міжнародної економічної політики: навч. посіб. – К.: Академвидав, 2013. – 216 с.
63. Чиж Н. М. Божидарнік Т. В. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч. посіб. Луцьк: Луц. нац. техн. ун-т., 2010. 435 с.
- Законодавчі і нормативно-правові акти:**
64. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність». (Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 29, ст. 377). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
65. Закон України «Про платіжні послуги». (Документ 1591-IX, чинний, поточна редакція — Прийняття від 30.06.2021. Введений в дію 01.08.2022). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
66. Закон України «Про валюту і валютні операції» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 30, ст.239). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
67. Закон України «Про режим іноземного інвестування». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 19, ст. 80. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>
68. Закон України «Про транскордонне співробітництво». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 45, ст.499. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-15#Text>
69. Митний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552 . <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
- Інтернет-ресурси**
70. www.economist.com – The Economist
71. Економічна статистика / Зовнішньоекономічна діяльність. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
72. Міжнародна інвестиційна позиція. http://www.ukrstat.gov.ua/imf/meta/IIP_Dissemin_notes-ukr.html
73. Статистика зовнішнього сектору України за методологією 6-го видання «Керівництва з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції». (МВФ, 2009). <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external/data-sector-external#1>

Обсяг курсу	<p>Очний: 64 годин аудиторних занять, з них 32 год. – лекцій, 32 год. – практичних занять та 116 год. самостійної роботи.</p> <p>Заочний: 16 годин аудиторних занять, з них 8 год. – лекцій, 8 год. – практичних занять та 164 год. самостійної роботи.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент повинен :</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сутність та форми прояву сучасних міжнародних економічних відносин; – особливості функціонування світової економічної системи в умовах глобалізації та інтеграційних процесів; – механізми функціонування циркулярної економіки на міжнародному рівні та глобальної системи фінансування сталого розвитку; – особливості здійснення міжнародної торгівлі в умовах глобалізації та диджиталізації; – сучасні методи тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; – сутність та особливості фінансової інклюзії як основи розвитку фінтех-екосистеми та драйвера трансформації міжнародних економічних відносин; – особливості функціонування світового ринку праці та сучасні тенденції міжнародної трудової міграції. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати сучасний стан, виклики та можливості процесу глобалізації та сталого розвитку економіки; – ідентифікувати виклики, загрози та можливості у сфері зовнішньоекономічної безпеки; – оцінювати рівень зовнішньоекономічної безпеки країни; – аналізувати зовнішньоекономічну діяльність держави та бізнесу, зовнішньоторговельну діяльність за країнами та ринками; – розробляти стратегії зовнішньоекономічної діяльності підприємства; – розробляти стратегії та тактики участі України в діяльності міжнародних фінансових організацій; – оцінювати ефективність міжнародної інвестиційної та інноваційної діяльності.
Ключові слова	<p>Транснаціоналізація, міжнародний поділ праці, міжнародна конкурентоспроможність, диджиталізація, міжнародна економічна інтеграція, зовнішньоекономічна діяльність, зовнішньоекономічна безпека, міжнародна торгівля, фінансова глобалізація, фінансова інклюзія, міжнародна інноваційно-інвестиційна діяльність, міжнародний ринок фінансових інструментів, міжнародна трудова міграція.</p>
Формат курсу	<p>Очний /заочний</p>
Теми	<p style="text-align: center;">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СТАН ТА СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН НА МАКРО- ТА</p>

МІКРОРІВНІ

Тема 1. Сутність та форми прояву сучасних міжнародних економічних відносин

Сутність міжнародних економічних відносин. Міжнародні економічні відносини, суб'єкти, об'єкти та структурні рівні (підприємства, міждержавний, регіональний, світовий) міжнародних економічних відносин. Форми прояву міжнародних економічних відносин. Середовище розвитку міжнародних економічних відносин. Диджиталізація міжнародних економічних відносин. Транснаціоналізація в системі міжнародних економічних відносин. Місце країн Європи в світовій економіці. Країни-лідери у світовій економіці.

Тема 2. Особливості функціонування світової економічної системи в умовах глобалізації та інтеграційних процесів

Сучасний стан процесу глобалізації. Міжнародна економічна система: сутність та її елементи. Міжнародний поділ праці. Сутність та фактори міжнародної конкурентоспроможності. Типи міжнародної економічної інтеграції: преференційна зона торгівлі, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз, повна економічна інтеграція. Зона вільної торгівлі України з ЄС як поглиблена та всеохоплююча. Організаційні форми співробітництва Україна–НАТО в економічній сфері. Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції. Статичні (створення торгівлі, відхилення торгівлі) та динамічні ефекти (вигоди від спеціалізації, ефекту масштабу; зростання добробуту; поліпшення платіжного та торговельного балансів; розвиток структури торгівлі; залучення інвестицій тощо).

Тема 3. Економічна безпека в умовах міжнародного співробітництва

Трансформація глобалізаційних процесів у контексті наслідків повномасштабного російського вторгнення в Україну. Ідентифікація сучасних загроз і можливостей для світової економіки і для України. Оцінка позицій України в основних глобальних рейтингах. Світовий досвід забезпечення стійкості національної економіки. Стратегічні напрями забезпечення продовольчої безпеки. Ефективність економічних санкцій як інструменту зовнішньої політики. Проблеми офшоризації в міжнародній економічній системі.

Тема 4. Сталий розвиток економіки та розвиток циркулярної економіки на міжнародному рівні.

Аналіз глобальних проблем і можливостей стійкого сталого розвитку. Україна у глобальних вимірах сталого розвитку. Імплементация для України стратегічних ініціатив міжнародних інституцій щодо запровадження концепції сталого розвитку. Формування глобальної системи фінансування сталого розвитку. Глобалізаційні виклики та концептуальна сутність сталого розвитку. Генезис понятійно-категоріального апарату дослідження системи фінансування сталого розвитку. Механізм функціонування глобальної системи фінансування сталого розвитку. Міждержавне фінансування сталого розвитку країн, що розвиваються. Національні політики фінансування програм сталого

розвитку високорозвинених країн. Впровадження циркулярної економіки на основі європейського досвіду. «Корпоративна соціальна відповідальність» на міжнародному рівні

Тема 5. Особливості та підходи до управління зовнішньоекономічної діяльності держави та бізнесу

Зовнішньоекономічна діяльність в умовах війни. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Стратегії ЗЕД підприємства.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФОРМ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Тема 6. Міжнародні торговельні відносини. Міжнародна електронна торгівля.

Еволюція ефективного розвитку міжнародної торгівлі в умовах глобалізації. Поняття та форми міжнародної торгівлі: традиційна (експорт та імпорт), компенсаційна (зустрічні закупівлі, бартерна торгівля, зворотні закупівлі, промислові компенсаційні угоди), торгівля за кооперацією; торгівля в режимі найбільшого сприяння, преференційна, дискримінаційна. Теорії міжнародної торгівлі (докласичні теорії міжнародної торгівлі, класичні, неокласичні та альтернативні). Структура, тенденції та динаміка міжнародної торгівлі товарами. Інструментарій аналізу міжнародної торгівлі. Показники міжнародної торгівлі: 1) обсягові (зовнішньоторговельний оборот; генеральна торгівля; індекс фізичного обсягу зовнішньої торгівлі) 2) результативні (сальдо торговельного балансу; сальдо балансу поточних операцій; індекс стану торговельного балансу; індекс концентрації експорту; коефіцієнт імпоротної залежності країни; індекс «умов торгівлі») 3) інтенсивності (обсяги експорту, імпорту на душу населення; експортна квота; імпортна квота; зовнішньоторговельна квота; інтенсивність внутрішньогалузевого обміну) 4) економічної ефективності (ефективність зовнішньої торгівлі, коефіцієнт ефективності експорту країни) Сутність, види та особливості міжнародної торгівлі послугами. Торгівельна аналітика за країнами та ринками. Ключові партнери України у сфері зовнішньоторговельної діяльності. особливості застосування електронної торгівлі суб'єктами господарювання в умовах міжнародної економічної діяльності. Методи міжнародної торгівлі товарами. Міжнародна торгівля на підставі прямих зв'язків між контрагентами та через організовані товарні ринки (біржі, аукціони). Зовнішньоторговельний контракт: види, структура, функції. Міжнародні торговельні терміни (ІНКОТЕРМС-2020). Види послуг у міжнародній торгівлі за класифікацією СОТ (ГАТС). Розвиток міжнародної електронної торгівлі в умовах діджиталізації економіки. Міжнародні закупівлі. Угода про державні закупівлі СОТ.

Тема 7. Сучасні методи тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Сутність та класифікація методів регулювання зовнішньоекономічної

	<p>діяльності. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. Фіскальне регулювання зовнішньоторговельної діяльності. Особливості класифікації та використання заходів нетарифного регулювання. Реалізація методів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в митній справі. Ліцензування на експорт в умовах російсько-української війни.</p> <p>Тема 8. Міжнародні фінансові відносини і фінансова глобалізація Ідентифікація сучасних загроз і можливостей під час руху капіталів. Напрями трансформації світової фінансової системи. Фінансова інклюзія як основа розвитку фінтех-екосистеми. Віртуалізація фінансового ринку як чинник прогресивного розвитку економіки. Участь України у діяльності міжнародних фінансових організацій. Міжнародний ринок фінансових інструментів. Ринок похідних інструментів (форвардні та ф'ючерсні контракти, опціони та свопи).</p> <p>Тема 9. Міжнародна інноваційно-інвестиційна діяльність. Міжнародний трансфер технологій Прямі іноземні інвестиції: сутність та форми. Портфельні інвестиції: сутність та інструменти міжнародного портфельного інвестування. Види інвестиційних операцій з цінними паперами (інструменти участі в капіталі, боргові цінні папери). Міжнародний інвестиційний ринок: сутність, специфіка, структура. Інвестиційна привабливість та система показників, що її характеризують. Інвестиційний клімат країни: поняття та головні складові. Інвестиційна привабливість та інвестиційний клімат України. Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності: захист інвестицій, державні гарантії, адміністративна і дипломатична підтримка, страхування інвестицій, уникнення подвійного оподаткування. Інституційне регулювання інвестиційної діяльності: ЮНКТАД, двосторонні, багатосторонні угоди, угода про пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи (ТРИМС), угода про захист іноземних інвестицій. Важливість приватних інвестицій для повоєнної відбудови України. Сутність міжнародного науково-технологічного обміну. Доцільність і форми міжнародної передачі технологій. Вартісна оцінка технологій на світових ринках. Сутність технологій і міжнародного технологічного трансферу. Форми передачі та захисту технологій. Способи комерційного і некомерційного міжнародного трансферу технологій.</p> <p>Тема 10. Сучасна міжнародна трудова міграція Світовий ринок праці: специфіка, функції, сегментація. Міжнародна міграція робочої сили: сутність, причини та види. Сутність міжнародної економічної міграції та її особливості в умовах глобалізації. Рівневі типи міграційних систем. Сучасні центри тяжіння та основні наслідки міграції робочої сили. Країни походження трудової міграції. Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили: країни-реципієнти, країни-донори. Регулювання міжнародної міграції робочої сили. Міграційна криза. Міграційні виклики для країн ЄС. Україна в міжнародних міграційних процесах: наслідки, переваги та загрози.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Іспит кінці семестру</p>

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують знань з дисциплін: «Міжнародна та регіональна економіка» (Рівень А), Міжнародна економіка (рівень В), «Міжнародна інвестиційна та інноваційна діяльність», «Міжнародне підприємництво», «Міжнародний бізнес та міжнародне право», «Міжнародні розрахунки і валютні операції», «Міжнародні фінансові ринки» та інші.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекція, дискусія, науково-пошукові роботи.
Необхідне обладнання	Мультимедіа- та проекційна апаратура. Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <p>Денне: Практичні, самостійні, тестові завдання – 30 %, максимальна кількість балів - 30 балів Індивідуальне завдання – 20%, максимальна кількість балів - 20 балів Іспит – 50 % семестрової оцінки, максимальна кількість балів - 50 балів</p> <p>Заочне: Письмова робота, індивідуальне завдання, самостійна робота, підсумкове тестування – 100%, максимальна кількість балів - 100 балів.</p> <p>Академічна добросовісність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недобросовісності. Виявлення ознак академічної недобросовісності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час виконання індивідуальних завдань, підсумкових тестувань, самостійній роботі. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час лабораторного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях</p>

	<p>не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність міжнародних економічних відносин. Міжнародні економічні відносини, суб'єкти, об'єкти та структурні рівні (підприємства, міждержавний, регіональний, світовий) міжнародних економічних відносин. 2. Форми прояву міжнародних економічних відносин. 3. Середовище розвитку міжнародних економічних відносин. 4. Діджиталізація міжнародних економічних відносин. 5. Транснаціоналізація в системі міжнародних економічних відносин. 6. Місце країн Європи в світовій економіці. Країни-лідери у світовій економіці. 7. Міжнародна економічна система: сутність та її елементи. 8. Міжнародний поділ праці. Сутність та фактори міжнародної конкурентоспроможності. 9. Типи міжнародної економічної інтеграції: преференційна зона торгівлі, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз, повна економічна інтеграція. 10. Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції. Статичні (створення торгівлі, відхилення торгівлі) та динамічні ефекти (вигоди від спеціалізації, ефекту масштабу; зростання добробуту; поліпшення платіжного та торговельного балансів; розвиток структури торгівлі; залучення інвестицій тощо). 11. Трансформація глобалізаційних процесів у контексті наслідків повномасштабного російського вторгнення в Україну. 12. Ідентифікація сучасних загроз і можливостей для світової економіки і для України. Оцінка позицій України в основних глобальних рейтингах. 13. Світовий досвід забезпечення стійкості національної економіки. 14. Стратегічні напрями забезпечення продовольчої безпеки. 15. Ефективність економічних санкцій як інструменту зовнішньої політики. 16. Проблеми офшоризації в міжнародній економічній системі. 17. Аналіз глобальних проблем і можливостей стійкого сталого розвитку. Україна у глобальних вимірах сталого розвитку. 18. Формування глобальної системи фінансування сталого розвитку. 19. Глобалізаційні виклики та концептуальна сутність сталого розвитку. 20. Механізм функціонування глобальної системи фінансування сталого розвитку. 21. Міждержавне фінансування сталого розвитку країн, що розвиваються. 22. Національні політики фінансування програм сталого розвитку високорозвинених країн. 23. Впровадження циркулярної економіки на основі європейського досвіду.

24. «Корпоративна соціальна відповідальність» на міжнародному рівні
25. Зовнішньоекономічна діяльність в умовах війни.
26. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
27. Стратегії ЗЕД підприємства.
28. Поняття та форми міжнародної торгівлі: традиційна (експорт та імпорт), компенсаційна (зустрічні закупівлі, бартерна торгівля, зворотні закупівлі, промислові компенсаційні угоди), торгівля за кооперацією; торгівля в режимі найбільшого сприяння, преференційна, дискримінаційна.
29. Теорії міжнародної торгівлі (докласичні теорії міжнародної торгівлі, класичні, неокласичні та альтернативні).
30. Структура, тенденції та динаміка міжнародної торгівлі товарами. Інструментарій аналізу міжнародної торгівлі.
31. Показники міжнародної торгівлі: 1) обсягові (зовнішньоторговельний оборот; генеральна торгівля; індекс фізичного обсягу зовнішньої торгівлі) 2) результативні (сальдо торговельного балансу; сальдо балансу поточних операцій; індекс стану торговельного балансу; індекс концентрації експорту; коефіцієнт імпортової залежності країни; індекс «умов торгівлі») 3) інтенсивності (обсяги експорту, імпорту на душу населення; експортна квота; імпортна квота; зовнішньоторговельна квота; інтенсивність внутрішньогалузевого обміну) 4) економічної ефективності (ефективність зовнішньої торгівлі, коефіцієнт ефективності експорту країни)
32. Сутність, види та особливості міжнародної торгівлі послугами.
33. Торговельна аналітика за країнами та ринками.
34. Ключові партнери України у сфері зовнішньоторговельної діяльності.
35. Особливості застосування електронної торгівлі суб'єктами господарювання в умовах міжнародної економічної діяльності.
36. Методи міжнародної торгівлі товарами.
37. Міжнародна торгівля на підставі прямих зв'язків між контрагентами та через організовані товарні ринки (біржі, аукціони).
38. Зовнішньоторговельний контракт: види, структура, функції.
39. Міжнародні торговельні терміни (ІНКОТЕРМС-2020).
40. Види послуг у міжнародній торгівлі за класифікацією СОТ (ГАТС).
41. Розвиток міжнародної електронної торгівлі в умовах діджиталізації економіки.
42. Міжнародні закупівлі. Угода про державні закупівлі СОТ.
43. Сутність та класифікація методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.
44. Фіскальне регулювання зовнішньоторговельної діяльності.
45. Особливості класифікації та використання заходів нетарифного регулювання.
46. Реалізація методів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в митній справі.

47. Ліцензування на експорт в умовах російсько-української війни.
48. Ідентифікація сучасних загроз і можливостей під час руху капіталів.
49. . Фінансова інклюзія як основа розвитку фінтех-екосистеми.
50. Участь України у діяльності міжнародних фінансових організацій.
51. Міжнародний ринок фінансових інструментів.
52. Ринок похідних інструментів (форвардні та ф'ючерсні контракти, опціони та свопи).
53. Прямі іноземні інвестиції: сутність та форми. Портфельні інвестиції: сутність та інструменти міжнародного портфельного інвестування.
54. Види інвестиційних операцій з цінними паперами (інструменти участі в капіталі, боргові цінні папери).
55. Міжнародний інвестиційний ринок: сутність, специфіка, структура.
56. Інвестиційна привабливість та система показників, що її характеризують.
57. Інвестиційний клімат країни: поняття та головні складові.
58. Інвестиційна привабливість та інвестиційний клімат України.
59. Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності: захист інвестицій, державні гарантії, адміністративна і дипломатична підтримка, страхування інвестицій, уникнення подвійного оподаткування.
60. Інституційне регулювання інвестиційної діяльності: ЮНКТАД, двосторонні, багатосторонні угоди, угода про пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи (ТРИМС), угода про захист іноземних інвестицій.
61. Важливість приватних інвестицій для повоєнної відбудови України.
62. Сутність міжнародного науково-технологічного обміну. Доцільність і форми міжнародної передачі технологій. Вартісна оцінка технологій на світових ринках.
63. Сутність технологій і міжнародного технологічного трансферу. Форми передачі та захисту технологій. Способи комерційного і некомерційного міжнародного трансферу технологій.
64. Світовий ринок праці: специфіка, функції, сегментація.
65. Міжнародна міграція робочої сили: сутність, причини та види. Сутність міжнародної економічної міграції та її особливості в умовах глобалізації.
66. Рівневі типи міграційних систем. Сучасні центри тяжіння та основні наслідки міграції робочої сили. Країни походження трудової міграції.
67. Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили: країни-реципієнти, країни-донори.
68. Регулювання міжнародної міграції робочої сили.
69. Міграційна криза. Міграційні виклики для країн ЄС.
70. Україна в міжнародних міграційних процесах: наслідки, переваги та загрози.

Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
-------------------	--

Схема курсу
Денна форма навчання

8 тиж. 64 год.	Тема, план	Форма діяльності	Література. Ресурси в інтернеті	Год.	Термін виконання
0,5/4	Тема 1. Сутність та форми прояву сучасних міжнародних економічних відносин	Лекція, практичне заняття	1-17	2/2	0,5 тижня
0,5/4	Тема 2. Особливості функціонування світової економічної системи в умовах глобалізації та інтеграційних процесів	Лекція, практичне заняття	1-17, 21, 24, 35, 41, 47, 60, 61	2/2	0,5 тижня
1/8	Тема 3. Економічна безпека в умовах міжнародного співробітництва	Лекція, практичне заняття, індивідуальне завдання	1-17, 70-73	4/4	1 тиждень
1/8	Тема 4. Сталий розвиток економіки та розвиток циркулярної економіки на міжнародному рівні	Лекція, практичне заняття	1-17, 70-73	4/4	1 тиждень
1/8	Тема 5. Особливості та підходи до управління зовнішньоекономічної діяльності держави та бізнесу	Лекція, практичне заняття	1-17, 23,25,27,32,37,38,50,56,64-69	4/4	1 тиждень
1/8	Тема 6. Міжнародні торговельні відносини. Міжнародна електронна торгівля.	Лекція, практичне заняття	1-17, 30,41,69,73	4/4	1 тиждень
1/8	Тема 7. Сучасні методи тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності	Лекція, практичне заняття	1-17, 30,41,69,73	4/4	1 тиждень
1/8	Тема 8. Міжнародні фінансові відносини і фінансова глобалізація	Лекція, практичне заняття	1-17, 20,22,42-45,63,71-73	4/4	1 тиждень
0,5/4	Тема 9. Міжнародна інноваційно-інвестиційна діяльність. Міжнародний трансфер технологій	Лекція, практичне заняття	1-17, 70-73	2/2	0,5 тижня
0,5/4	Тема 10. Сучасна міжнародна трудова міграція	Лекція, практичне заняття	1-17, 70-73	2/2	0,5 тижня